

Αντί Επιλόγου

Η « τριπλή έλικα » του DNA της ανάπτυξης

Πολλά χρόνια πριν ο Ηράκλειτος είχε πει: *Τα πάντα ρει*. Η πραγματικότητα μάς δείχνει ότι οι επαναστάσεις διαδέχονται η μια την άλλη και μάλιστα με αυξανόμενη ταχύτητα.

Περάσαμε σε μια περίοδο περίπου 100 ετών μετά από την μηχανική τεχνολογία της 1^{ης} βιομηχανικής επανάστασης (που στηρίχτηκε στο ατμό και τον άνθρακα), στην ηλεκτρομηχανική τεχνολογία της 2^{ης} βιομηχανικής επανάστασης (που στηρίχτηκε στον ηλεκτρισμό και στις εργοστασιακές γραμμές παραγωγής). Στο σημείο αυτό δημιουργήθηκε το κίνημα των τεχνοφοβικών Λουδιτών, που όμως δεν άλλαξε τον ρου της ιστορίας.

Ακολούθως, σε διάστημα 50 ετών, με την 3^η βιομηχανική-τεχνολογική επανάσταση έχουμε την μετατόπιση προς το πετρέλαιο και την ψηφιακή τεχνολογία. Για να φτάσουμε στις τελευταίες δεκαετίες, όπου η ατομική αλλά και οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας μαζί με την ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας μάς οδηγούν στην 4^η ψηφιακή-τεχνολογική επανάσταση των «έξυπνων» διασυνδεδεμένων μηχανών, όπου επικρατεί η σύζευξη Πληροφορικής (machine learning) και Τεχνητής Νοημοσύνης (artificial intelligence). Σε αντιστοιχία δημιουργήθηκε το σύγχρονο φιλοσοφικό ρεύμα του νέο-λουδισμού, στους οποίους θα μπορούσαμε να κατατάξουμε τους τεχνοφοβικούς λαϊκιστές.

Θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε, λοιπόν, ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι απλώς μια επανάσταση δύο συστατικών: Έξυπνης Τεχνολογίας και Επιστημονικών Διαδικασιών. Ίσως, γι' αυτό το λόγο να ακούμε να μιλάνε από «έξυπνα» εργοστάσια ("smart" factories) μέχρι «έξυπνες» πόλεις ("smart" cities) και από «έξυπνη» διακυβέρνηση ("smart" governance) μέχρι πολλές άλλες «έξυπνες» λύσεις τεχνολογικού μετασχηματισμού.

Νομίζω όμως ότι ξεχνάμε κάτι. Ψηφιοποιούμε εξωτερικά αλλά εσωτερικά κρατάμε τις ίδιες διαδικασίες. Συζητάμε ότι έχουμε χάσει το τρένο της τεχνολογίας πολλές φορές. Μήπως λείπει η μαγιά για να δέσουν τα δύο συστατικά; Πρόοδο έχουμε όχι μόνο όταν υπάρχουν όλα τα στοιχεία, αλλά όταν συνδυάζονται άριστα για την παραγωγή του ιδανικού αποτελέσματος.

Είναι γεγονός ότι η ψηφιακή επανάσταση έχει σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, στην παραγωγή, στην οργάνωση της κοινωνίας και κατ'επέκταση στην ζωή των ανθρώπων. Και η ερώτηση, ποια είναι η μαγιά για να δέσουν τα δύο βασικά συστατικά, οι διαδικασίες με την τεχνολογία. Η ειδοποιός διαφορά, ο καταλύτης, είναι ο άνθρωπος. Το μέλλον φέρνει τον επαναπροσδιορισμό της σχέσης ανθρώπου-μηχανής, την μεταμόρφωση του Homo sapiens (Παντογνώστη Άνθρωπου) σε Homo sentiens (Διαισθητικού Ανθρώπου).

Η «τριπλή έλικα» του DNA της ανάπτυξης του μέλλοντος είναι ο άνθρωπος, η τεχνολογία και οι διαδικασίες.

Η μελλοντική ευημερία της ελληνικής κοινωνίας είναι να σταθεί με καινοτομικό πνεύμα μπροστά στην 4^η Ψηφιακή-Βιομηχανική Επανάσταση, που απαιτεί υψηλή εξειδίκευση και τεχνογνωσία. Είναι να ακολουθήσει την δυναμική του ψηφιακού μετασχηματισμού και να αξιοποιήσει ευκαιρίες στην βάση της «τριπλής έλικας» του DNA της ανάπτυξης, μιας και διαθέτει ήδη άριστα εκπαιδευμένους νέους επιστήμονες.

Προσωπικά είναι πολύ χαρούμενος, γιατί βλέπω για πρώτη φορά, κυρίως λόγω της ώθησης που έδωσε η πανδημία, ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός στην Ελλάδα έχει προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς και όλοι οι πολίτες νιώθουν πλέον στην καθημερινότητά τους την ευεργετική του πνοή.

Χρήστος Μπεζιρτζόγλου
Αρχισυντάκτης